

Havtaskan sveimar

Millum lond streymin

Havtaskan er eingin stórsvimjari. Men hildið verður, at havtaskan rekur við streyminum, og royndimar vísa at hon kann ferðast upp í 3,5 km um dagin.

32

FISKAMERKING: Havtaska er rættiliga staðbundin fiskur. Sum heild svimur hon ikki serliga langt. Tað hendir tó, at havtaskur ferðast líka úr Hetlandi til Íslands og Noregs. Og líkt er til, at samband er millum havtaskuna í føroyskum øki og í grannaøkjunum.

LISE HELEN OFSTAD, FISKIFRØÐINGUR

Hetta vísa kanningar, sum hava til endamáls at útvega fleiri upplýsingar um ferðingarmynstrið hjá havtasku í føroyskum sjógvi, og um samband er millum havtaskuna í føroyskum øki og havtasku í grannaøkjunum. Havtaskurnar, sum eru merktar og fingnar aftur, geva samstundis granskarunum størri vitan um, hvussu skjótt havtaskan veksur.

Innan fyri 100 km

Havtaskan er rættiliga staðbundin. Ferðingin er fyri tað mesta avmarkað til somu øki, sum tær vóru merktar og útsettar í. Talan er um eitt øki við einum radiusi upp á umleið 100 km.

Fýra havtaskur høvdu tó verið meira víða. Ein havtaska, sum varð merkt

við Hetland og ein, sum varð merkt við Føroyar, vóru fingnar aftur við Ísland. Ein triðja, sum var merkt í Hetlandi, var fingin aftur við Føroyar. Tann fjórða var merkt við Hetland og fingin aftur við Noreg.

Sostatt er samband millum havtasku í føroyskum øki og havtasku í grannaøkjunum.

1 til 3,5 km/dagin

Tvær havtaskur hava ferðast umleið 3 km um dagin.

Onnur var 83 cm long og merkt norðan fyri Føroyar. Hon varð afturfingin 19 dagar seinni í øki B á landleiðini. Hon hevði ferðast tilsamans 58 km (31 fjórðingar) hesar

knøppu tríggar vikurnar.

Hin var ein 43 cm long "føroysk" havtaska, sum kom afturí aftur

Kjafturin á havtasku er ikki tespiligur at koma í nánd av.

við um

sunnan fyri Ísland 183 dagar seinni. Hon hevði tá ferðast minst einar 635 km (343 fjórðingar) í beinari linju. Tað vil siga minst 3,5 km um dagin.

Sveimar avstað

Hendan seinna havtaskan er dømi um eitt ferðingarmynstur, sum hevði verið væl hugsandi fyri einum kalva á somu stødd. Men hon hevur ferðast nógv skjótari enn roknað verður við at havtaskur vanliga gera. Hildið verður, at havtaska er ein fiskur, sum fyri tað mesta liggur í friði niðri við botn og dyrgir eftir føði.

Hinar havtaskurnar hava ferðast minni enn ein kilometur um dagin.

Eftir útsjóninni at døma er havtaskan eingin olympiskur svimjari. Tí bendir alt á, at hon flytir seg long strekki við streymum. Tað er ikki ringt at ímynda sær, at havtaskan sveimar við streyminum, eins og havhesturin letur seg føra av vindinum.

Vøktur

Av teim nú 29 afturfingnu havtaskunum hava 9 verið úti í meira enn eitt háltv ár. Og av hesum níggju hava vit longdarmát av sjei. Ein teirra var 68 cm, tá hon var merkt, allar hinar vóru oman fyri 80 cm. Tann 68 cm langa er vaksin í miðal 10 cm um árið, meðan hinar vuku í miðal 6 cm.

FAKTA:

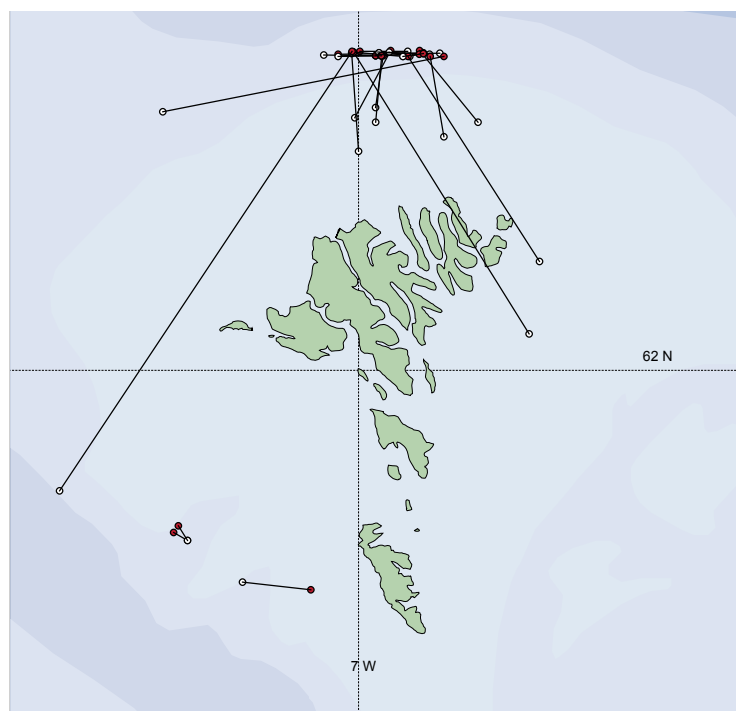
Soleiðis verður merkt

Tey seinastu árin er havtaska merkt við Ísland, Norra, Hetland og Føroyar. Tær fyrstu royndirnar at merkja við Føroyar vóru gjørdar í 2004 við rannsóknarskipinum Magnusi Heinasyni. Úrslitið frá hesum túrum var ikki serliga gott, so árið eftir bleiv trolarin Vesturfarið leigaður til merking, men heldur ikki her var nógv fingið aftur.

Seinasta royndin varð gjørd við garnabátinum Gudrun. Bara havtaska, sum var sprellivandi og ikki hevði nakran sjónliga skaða, bleiv merkt. Havtaskan fær eitt sonevnt spaghetti-merki skotið inn í ryggin. Síðani verður dagfesting, knattstøða, merkinummar og fiskalongd skrásett.

Av teimum, sum vóru merktar í 2005, eru 14 % fingnar aftur. Nakrar eru eisini merktar seint á sumri og um heystið í 2006, og av teimum eru fimm komnar aftur í aftur (uml. 2 %).

Um merkt havtaska verður fingin av sjómonnum, er tað best fyri verkætlanina, um havtaskan verður latin Fiskirannsóknarstovuni. Um hetta ikki ber til, er umráðandi at upplýsingar um havtaskuna verða latnar Fiskirannsóknarstovuni. Um vit fáa merkinummar, dagfesting, knattstøðu, har havtaskan varð fingin, og fiskalongdina, er møguligt at lýsa ferðingarmynstur, og hvussu skjótt havtaska ferðast og veksur.

Teir reyðu prikkarnir vísa hvar ið havtaska er merkt, og teir hvítu hvar ið tær eru afturfiskaðar.